

Fundur í starfshóp um bættar starfsaðstæður þriðjudagur 17. Apríl 2018

Mættur: Hörður Svavarsson, Steinunn Jónsdóttir, Haraldur F. Gíslason, Guðbjörg Oddný Jónasdóttir, Helga Hrönn Óskarsdóttir, Svava Björk Mörk, Lilja Kolbrún Steinþórsdóttir.

Dagskrá fundar:

1. Drög að lokaskýrslu starfshópsins varðandi 6 tíma gjaldfrjálsan leikskóla. Rennt var yfir drögin. Staldráð var við orðalag Guðmundar Sverrissonar sérfræðings á fjármálasviði þar sem segir að „við erum alltaf að fá meira í launasparnað en tekjutap“ mikilvægt að orða betur, því tillagan snýst ekki um a spara launakostnað. Hörður heyrir í Guðmundi.
2. Tillaga að nýjum barngildisútreikningum fyrir elsta og næst elsta árganginn í leikskólunum. Hörður Svavarsson leggur fram eftir að Haraldur F. Gíslason lagði fram breytingatillögu. Hópurinn samþykkir.
Tillaga til fræðsluráðs er svohljóðandi:

Tillaga til fræðsluráðs: Aukin stöðugildi vegna fjögurra og fimm ára barna

Lagt er til að gerð verði breyting á viðmiðum um barngildi fimm og fjögurra ára barna þannig að fimm ára barn telji eitt barngildi í stað 0,8 og fjögurra ára 1,1 í stað 1 barngildis.

Rökstuðningur:

Í rannsókn sem framkvæmd var í Reykjavík á vegum starfshóps um bættar vinnuaðstæður í leikskólum 2018, kom mjög skýrt fram að leikskólakennarar telja að fækka þurfi börnum á starfsfólki. Að þeirra mati er álag stærsti vandinn sem starfsemi leikskólanna stendur frammi fyrir sem er til komið vegna mikillar manneklu, skorts á faglærðu starfsfólki og of margra barna á hvern starfsmann. Í netkönnun leikskólakennara settu 95% þátttakenda liðinn „fækka börnum á starfsmann“ í eitt af fimm efstu sætunum um aðgerðir til úrbóta á vinnuumhverfi. Þar af voru 59% sem settu þann lið í 1. sæti, sem er afgerandi miðað við aðra þætti.

Fjallað er um fjölda barna í lögum 90/2008 um leikskóla og skilgreint nánar í reglugerð 655 um starfsumhverfi leikskóla. Þar segir í 6. grein:

Leikskólastjóri, að höfðu samráði við sveitarstjórn eða nefnd sveitarfélags sem fer með málefni leikskóla í sveitarfélaginu, sbr. 2. mgr. 4. gr. laga nr. 90/2008 um leikskóla og starfsfólk leikskóla, tekur ákvörðun um fjölda barna í leikskóla hverju sinni. Ákvörðun um fjölda barna og skipulag skólastarfs skal taka mið af samsetningu barnahópsins, dvalartíma barna dag hvern, aldri þeirra og þörfum, samsetningu starfsmannahóps og umfangi sérfræðihjónustu.

Til að ná markmiðum laga um leikskóla og aðalnámskrár skal þess gætt að nægilegt rými sé fyrir hvert barn á hverri deild þar sem meginhluti umönnunar, náms og uppeldis fer fram. Huga ber sérstaklega að því að börn með sérþarfir geti eftir atvikum þurft aukið rými svo sem vegna nauðsynlegra stöðtækja.

Sveitarfélögum er heimilt að binda leyfi sveitarfélags til annarra rekstraraðila við ákveðinn hámarksfjölda barna, sbr. 15. gr. laga nr. 90/2008 um leikskóla. Að öðru leyti fara rekstararaðilar með ákvörðun um fjölda barna, sbr. 1. mgr.

Hafnarfjarðarbær eins og flest önnur sveitarfélög hafa notað svokallað barngildisviðmið til að áætla fjölda barna í leikskólum.

Hér er lagt til að breyting verði gerð á viðmiðum um fjölda fjögurra og fimm ára barna á hvern starfsmann en að áfram verði grunnstöðugildum úthlutað eftir barngildisviðmiðum sem miðast við aldur barna. Eitt stöðugildi reiknist inn fyrir hver 8 barngildi en annars í hlutfalli af því.

Barngildisviðmiðin eru eftirfarandi í dag:

- 5 ára barn 0,8 barngildi þ.e. 10 börn gefa eitt stöðugildi
- 4 ára barn, 1 barngildi þ.e. 8 börn gefa eitt stöðugildi
- 3 ára barn, 1,3 barngildi þ.e. 6 börn gefa eitt stöðugildi
- 2 ára barn, 1,6 barngildi þ.e. 5 börn gefa eitt stöðugildi
- 1 árs barn, 2 barngildi þ.e. 4 börn gefa eitt stöðugildi

Lagt er til að barngildisviðmið verði þessi:

- **5 ára barn 1 barngildi þ.e. 8 börn gefi eitt stöðugildi**
- **4 ára barn, 1,1 barngildi þ.e. 7 börn gefi eitt stöðugildi**
- 3 ára barn, 1,3 barngildi þ.e. 6 börn gefa eitt stöðugildi

- 2 ára barn, 1,6 barngildi þ.e. 5 börn gefa eitt stöðugildi
- 1 árs barn, 2 barngildi þ.e. 4 börn gefi eitt stöðugildi

Eitt stöðugildi af grunnmönnum deildar er skilgreint til deildarstjórnar. Grunnmönnum á deild dekkar 9 – 9,5 klukkustunda opnun deildar frá kl. 7:30/8:00 – 17.00. Kaffitímar starfsfólks eru 35 mínútur á dag miðað við 100% starfshlutfall og ekki kemur inn viðbót á grunnstöðugildi vegna þess. Í dag telja 5 ára börn 0,8 barngildi sem þýðir að einn starfsmaður er á 10 börn; á 20 barna aldurshreinni 5 ára deild eru því tvö stöðugildi og á 20 barna aldurshreinni fjögurra ára deild 2,5 stöðugildi. Hvert stöðugildi skilar 8 klukkustunda starfi og á 5 ára deildinni vinnur annar væntanlega frá kl. 8:00 – 16:00 og hinn frá kl. 9:00 – 17:00. Hvor starfsmaður á 35 mínútur í kaffi. Í 3 klukkustundir og 10 mínútur á degi hverjum er því einn starfsmaður með hópinn og er þá ekki talið með ef starfsmenn þurfa að bregða sér út af deild af öðrum ástæðum. Þessir starfsmenn sinna að öllu leyti starfi deildarinnar þ.e. faglegu starfi á grunni aðalnámskrár; ekki er um það að ræða að aðrir komi að sérgreinakennslu, útiveru, máltíðum eða öðrum þáttum starfsins. Grunnstöðugildi sinna jafnframt þrifum á leikföngum, frágangi eftir máltíðir og léttum þrifum á hreinlætistækjum skv. kröfum heilbrigðiseftirlitsins. Það má leiða líkum að því að svigrúm til einstaklingsmiðaðrar nálgunar geti verið lítið við þessar aðstæður, erfitt að vinna með litla hópa og mæta þörfum fjölbreytts barnahóps þar sem m.a. börnum með annað móðurmál en íslensku fjölgar stöðugt. Ekki þarf heldur að hafa fleiri orð um það álag sem hvílir á starfsmönnum sem hafa einir umsjón með svo fjölmönnum hóp í rúmar þrjár klukkustundir á dag. Þá er ekki enn tekið tillit til manneklu þegar ekki tekst að fullmanna stöður leikskólanna, veikinda og fjarveru vegna funda, náms og starfsþróunar. Meðalvistunartími barna í leikskólum Hafnarfjarðar var 8 klukkustundir og 27 mínútur á árinu 2017 samkvæmt tölfræðiupplýsingum. Það liggur því fyrir að eitt stöðugildi nægir ekki fyrir daglegan dvalartíma hvers barns. Það hefur ekki farið framhjá neinum umræða starfsfólks leikskóla um álag og of mörg börn. Sú breyting sem lögð er til á barngildisviðmiðum 4 og 5 ára barna hefði þau áhrif að 8 fimm ára börn væru á hvern starfsmann í stað 10 og 7 fjögurra ára í stað 8 áður. Með breytingunni yrði eðlilegur stígandi í fjölda barna í leikskólum pr. starfsmann eftir aldri. Slíkt myndi auðvelda allt skipulag deilda til muna og auka möguleika leikskólakennara á að vinna markvisst með hverju einstöku barni í fjölbreyttum barnahópi.

Leiða má líkum að því að aðgerðir sem miða að því að vinna með börn í smærri hópum hafi jákvæð áhrif á framfarir barna, sérkennsluþörf, veikindi og álag.

3. Mikilvægt er að skoða samanburð þeirrar rýmisáæltunar sem nú er í gildi og var lagt fram í fræðsluráði þann 14. júlí sl. Skoða samanburðinn frá mælingum Rvíkurborgar og svo það sem við gerðurm hvað er það í prósentum. Fræðslustjóra var falið frá síðasta fræðsluráðsfundi að taka saman þau áhrif sem tillagan hefur á nýskilgreind viðmið um leikrými og heildarrými barna í leikskólum Hafnarfjarðar. Mikilvægt er að fá sérstakan aðila í þetta þe verkfræðistofu sem gæti unnið þetta fljótt og örugglega.

Næsti fundur starfshópsins verður 2. maí en þá er lokafundur.

Fundi slitið kl. 11.00